

BRONNEN

Keep your friends close...

'Wat mij in de bedrijfsvoering van de Italiaanse maffia zo aanspreekt, is dat zij het voor elkaar krijgen om zonder bureaucratie, bila's, overleggen en voortgangsrapportages succesvol een internationaal miljardenbedrijf te zijn.'

Als je een organisatie die al decennia lang uitermate succesvol is als voorbeeld wilt nemen, dan constateert Jan-Joost Kroon in zijn inleiding terecht dat de Italiaanse maffia een succesvol maar ook uitermate pijnlijk voorbeeld is.

Succesvol want ze behalen al heel lang de doelen die ze voor ogen hebben. Pijnlijk gezien hun criminele werkmethoden. In elk geval heb je als organisatieadviseur best lef om de maffia als voorbeeld van een efficiënte organisatie te presenteren waar 'normale' organisaties best iets van kunnen leren.

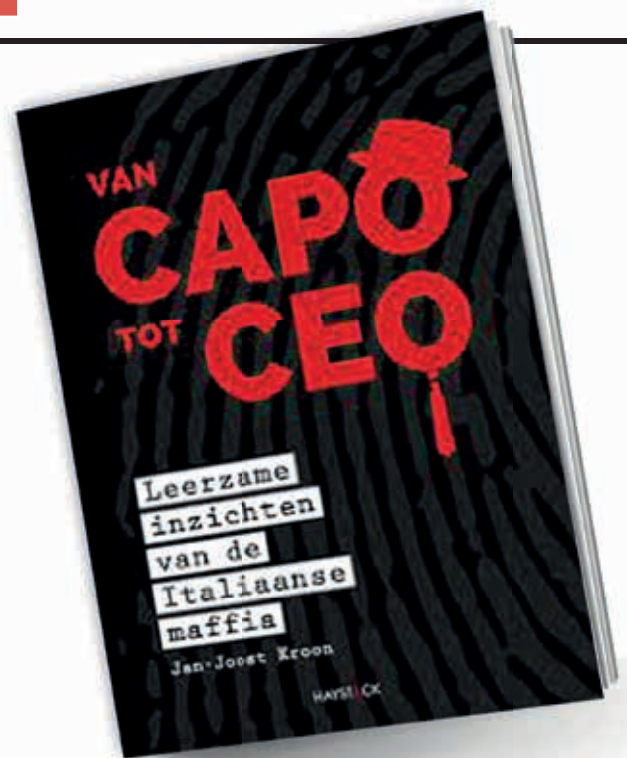
Maar het is niet onterecht en dat weet Kroon in dit boek duidelijk te maken.

Na een kort stukje geschiedenis over de echte maffia (de 'Ndrangheta, de Camorra en de Cosa Nostra) volgen hoofdstukken over strategie en operatie van de maffia. En al lezende moest ook uw recensent eerlijk bekennen; daarvan kunnen normale organisaties nog wel wat leren.

Missie, strategie en kernwaarden, het is niet moeilijk om met deze governance blik naar de maffia te kijken en het zit solide in elkaar. De missie is duidelijk voor iedereen in de organisatie, de strategie wordt top-down stevig neergezet en als je de kernwaarden niet onderschrijft, dan ben je *out*; letterlijk en figuurlijk.

Wederom, kijk niet naar de criminele elementen, maar beschouw sec de strategische en operationele elementen. En Kroon behandelt dit op rationele wijze. Zelfsturende teams? De maffia weet hier al tientallen jaren raad mee. Overigens wel gekoppeld aan zeer directief leiderschap maar de combinatie werkt behoorlijk goed.

En ook het fenomeen 'leiderschap' verdient wat speciale aandacht. De missie en kernwaarden van de maffia staan immers niet prominent op een *flashy* website. Waar haalt de leider dan zijn (ja, het zijn nagenoeg allemaal mannen) autoriteit vandaan? Kroon benoemt overtuigingskracht, senioriteit, afkomst (vaak betekent dit dat je de

juiste bloedbanden moet hebben) en tot slot wapenfeiten. Je moet echt wat hebben laten zien en ja, laten we hier ook maar niet te veel in de concrete details duiken.

Naast strategie heeft de maffia ook uitgekristalliseerde operationele kaders. Bijvoorbeeld *recruitment* dat heel serieus wordt uitgevoerd. Zo werd er de afgelopen jaren flink geld verdient met *crypto-currency* en daarvoor was de nodige expertise binnengehaald. En als u toch in dit hoofdstuk bent aanbeland, lees ook even over stakeholder-relaties en reputatiemanagement. Ja echt, ook dat pakt de maffia serieus aan.

Aldus wordt de ondertitel 'leerzame inzichten' zonder meer waargemaakt. Een leerzaam boek en we kwamen niet in de verleiding om de beroemde quote uit *The Godfather* op te nemen als titel voor deze bespreking (iets met '*offer and can't refuse*' weet u wel). Daar wist de marketing van de uitgever al raad mee. Maar dan kiezen we gewoon de op één na mooiste quote uit één van de beste films ooit; "*Keep your friends close, but your enemies closer.*" Altijd een wijze les.

Jan-Joost Kroon - *Van capo tot ceo : leerzame inzichten van de Italiaanse maffia*, Haystack 2022, ISBN 9789461264923

Superfalen

Een pleidooi voor openheid en transparantie horen we vaak genoeg. En dat is ook zeker geen slecht idee. In de financiële sector gaat het dan vooral over transparantie op organisatie-niveau.

Frank Deuren richt zich in dit boek zowel op persoonlijke openheid als op de openheid van een organisatie, en dan vooral als je het goed fout hebt gedaan - want daar ontstaan de momenten om te leren.

Persoonlijk falen komt voor de meeste mensen toch wel redelijk dichtbij. Zo schrijft Deuren over schaamte, afwijzing en tegenslag. Dat zijn toch dingen die de meeste mensen graag een beetje bij hunzelf houden. Helemaal fout volgens de schrijver. Stel jezelf juist op deze persoonlijke dingen leerdoelen en schroom niet om *feedback* te vragen. Bekijk alles dus met een 'leer'- en 'groei *mindset*', juist ook bij die thema's die we normaal gesproken zo persoonlijk vinden.

Zo staan er door het hele boekje wel nuttige tips. Bijvoorbeeld: trakteer jezelf na het bereiken van een (leer)doel op een leuk cadeautje. Of: creëer vaste momenten of gelegenheden waarop mensen kunnen vertellen wat ze allemaal verkeerd hebben gedaan. Nog een interessante: stel een *chief failure officer* aan. Deuren geeft in elk geval op veel plekken in het boek het goede voorbeeld door over zijn eigen fouten en mislukkingen te vertellen. Dat maakt het trouwens wel tot een erg persoonlijk boek en - gekoppeld aan de 'vrolijke frans schrijfstijl' - moet je daar als lezer wel een beetje tegen kunnen. Overigens geeft Deuren soms nuttige tips maar op momenten worden er ook open deuren ingetrapt.

Het lijkt dan ook soms een beetje op een zelfhulp boek. Nuttig voor sommigen maar niet voor iedereen geschikt.

Frank Deuren - *Superfalen: creëer radicale openheid over fouten in organisaties*, Boom 2022, ISBN 9789024446902

ELLY'S BOEKBLOG

Een vlecht van heilig gras

In juni kwam de vertaling uit van het prijswinnende boek *Braiding Sweetgrass*, eindelijk! Auteur Robin Wall Kimmerer is gepromoveerd botanica én Potawatomi, Native American dus. In de essaybundel 'Een vlecht van heilig gras' mixt zij wetenschappelijke informatie over planten met Indiaanse wijsheid en persoonlijke verhalen.

Zo is er een essay over korstmossen, een symbiose tussen algen en schimmels, waarbij de één voor beide suikers maakt door fotosynthese en de ander weer andere voedingsstoffen en bescherming biedt tegen uitdroging. Een mooi voorbeeld van alle 'samenwerking' in de natuur. Heel fraai is ook haar beschrijving van de regen, hoe het klinkt en waarom regendruppels op de ene plant groter zijn dan op de andere plant. En natuurlijk de essays over *sweetgrass*, veenreukgras. Dit gras speelt een grote rol in de Indiaanse tradities en was, volgens de legenden, de eerste plant die op aarde groeide.

De kern van de verhalen is de verbinding met de natuur, ervan nemen wat je nodig hebt, maar niet meer. Dankbaar zijn voor die giften en ook wat teruggeven. De essays zijn heel leerzaam, door de wetenschappelijke informatie over de natuur en de leefwijze van de Indianen, die het concept bezit nauwelijks kenden en alles deelden. Maar ook leerzaam, omdat tussen al deze poëtisch beschreven verhalen ook de rauwe werkelijkheid van monocultuur, vervuiling en overconsumptie aan de orde komt. Een *must read* als je in duurzaamheid wilt verdiepen, of gewoon veel om de natuur geeft. En als op-het-weer-mopperende Nederlander kijk je nooit meer hetzelfde naar regen.

Robin Wall Kimmerer, *Een vlecht van heilig gras*, Altamira, 2022, ISBN 9789401305365.

Elly Stroom Cloeck is project- en interimmanager GRC, audit en accountancy. Ze schrijft recensies en samenvattingen van managementboeken, te vinden op 1001managementboeken.nl.